



Měsíčník EU aktualit

číslo 129,
červen 2014

- | | |
|------------------|--|
| strana 2 | Události: Jarní ekonomická prognóza Evropské komise |
| strana 5 | Sloupek EK: Veřejná konzultace ke strategii Evropa 2020 |
| strana 7 | Drobnohled: Evropské volby – zásadní překvapení se nekonalo |
| strana 8 | Hlavní téma: Visegrádská čtyřka – 10 let členství v EU (II.) |
| strana 15 | Seznamka: Copernicus |



Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13a
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Jan Jedlička

manažer EU Office

+420 956 718 014, jjedlicka@csas.cz

Jana Majchráková

+420 956 718 012, jmajchrakova@csas.cz

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Iva Dlouhá

+420 956 718 015, idlouha@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny

+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

ERSTE GRANTIKA ADVISORY, a. s.

Richard Lev

ředitel úseku Poradenství

+420 731 192 877, lev@grantika.cz

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Plánujete expanzi do zahraničí? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz



Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Milí čtenáři,

pátý měsíc každého roku je v Evropské unii bohatý na události a nejinak tomu bylo i v květnu 2014. Pojďme se společně podívat, jaké nejvýznamnější události jsme pro Vás zaznamenali v Měsíčníku EU aktualit.

Největší pozornost si bezesporu zaslouží volby do Evropského parlamentu. Detailní výsledky na tuzemské i celoevropské úrovni pro Vás zaznamenal Tomáš Kozelský na straně 7. A jak je lze interpretovat z pohledu nezávislých analytiků? Česku byla dlouho přisuzována nálepka euroskeptické země. Aktuální výsledky voleb do Evropského parlamentu to však nepotvrzují. Volby v tuzemsku vyhrály strany, které se aktivně staví k procesu evropské integrace. Voliči českým politikům poslali vzkaz, že Česko v Evropě nemá hrát dobrovolně druhé housle.

Z evropského hlediska přinesly volby překvapení, když podpora euroskeptických stran nakonec nebyla tak silná, jak se očekávalo. Zhruba 70 % nových poslanců Evropského parlamentu bude součástí proevropsky zaměřených poslaneckých frakcí. Z toho můžeme usuzovat, že Evropa bude dále pokračovat ve svých současných klíčových projektech jako je Fiskální pakt, Evropský záchranný mechanismus či Bankovní unie.

Příspěvek do diskuse o probouzející se ekonomice zemí Unie přinesla pravidelná jarní zpráva Evropské komise. A čtení to bylo tentokrát veskrze pozitivní. Zatímco loni se ekonomika EU téměř nehnula z místa, letos ji podle bruselských cifříšponů čeká růst o 1,6 %, který by měl napřesrok akcelerovat na 2,0 %. Také v Česku by mělo hospodářství vzkvétat, když loňský pokles o téměř procento vystřídá růst o 2,0 % letos, resp. o 2,4 % v příštím roce. Rostoucí ekonomiku budou doprovázet pouze minimální inflační tlaky a mírně se zlepšující situace na trhu práce.

Zastoupení Evropské komise v ČR ve svém pravidelném sloupku informuje o spuštění veřejné konzultace ke strategii Evropa 2020. Ta představuje nástupce nenaplněné Lisabonské strategie a vztahuje se k rokům 2010 až 2020. Strategie se zaměřuje na pět hlavních oblastí: zaměstnanost, inovace, klima/energie, vzdělávání a boj s chudobou. Chcete se zapojit do diskusí o smysluplnosti tohoto strategického dokumentu? Nalistujte stranu 5 a dozvíte se více.

Hlavní téma červnového Měsíčníku je pokračováním z předchozího vydání a prezentuje hodnotící report k 10. výročí vstupu zemí Visegrádské čtyřky (ČR, Slovensko, Polsko, Maďarsko) do Evropské unie. Report vznikl v součinnosti EU Office ČS a Erste Group Research. V právě vydávané druhé části se mimo jiné zamýšlíme nad hlavními výzvami, kterým budou země V4 v nejbližší době čelit: od přijetí eura a z toho plynoucích povinných příspěvků do Evropského stabilizačního mechanismu až po nepříznivé demografické trendy.

V rubrice Průvodce podnikáním Vás tentokrát vezmeme k moři a podíváme se do Portugalska. Tato země na Pyrenejském poloostrově žádným velkým hitem mezi tuzemskými podnikateli není, k čemuž přispívá i image oběti dluhové krize v EU a klienta evropských záchranných mechanismů. Ale ani z hlediska „doing business“ charakteristik to v evropském kontextu žádný úžasný výsledek není. Náklady práce jsou tam vyšší než v Česku, stejně jako korporátní i osobní daně.

V rubrice Seznamka pro Vás Jana Majchráková zpracovala Copernicus, což je program pro pravidelné sledování a monitorování subsystému Země, atmosféry, oceánů a kontinentálních vod. Více informace naleznete na straně 15.

Dámy a pánové, přeji Vám příjemný červen a užijte si nastupující letní počasí. Pozor: letní slunovrat s nejdelším dnem a nejkratší nocí je za dveřmi.

Jan Jedlička



Evropská komise 5. května vydala nejnovější jarní prognózu z níž je patrné potvrzení hospodářského oživení napříč Evropskou unií. - Mezi 22. a 25. květnem proběhly volby do Evropského parlamentu ve všech 28 členských státech Evropské unie. Vítězem se stali evropští lidovci (EPP). - Podle průzkumu agentury IPSOS chtějí téměř tři čtvrtiny Čechů zůstat v Evropské unii. - Česká republika získala díky členství v Evropské unii 3,1 bilionu korun.

POLITIKA

Jarní ekonomická prognóza Evropské komise

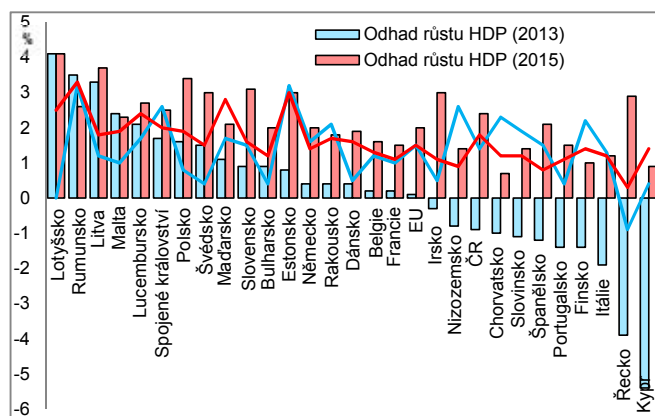
V nejnovější jarní ekonomické prognóze z 5. května, kterou vydává Evropská komise, je patrné potvrzení **hospodářského oživení** napříč Evropskou unií. Podle této prognózy se Evropská unie dostala v minulém roce do kladné nuly, tedy že rostla o 0,1 %. Horší situace byla v eurozóně, kde se HDP propadlo o 0,4 %. Na letošní rok se však počítá už s růstem 1,6 % (respektive 1,2 % ve státech platících eurem).

S očekávaným dlouhodobějším oživením roste i důvěra. Právě **domácí poptávka** je jednou z hlavních tahounů tohoto hospodářského růstu. I přes pozitivní vývoj odhadu růstu HDP na letošní a následující rok, zůstává určitým strašákem **nezaměstnanost**. Situace na trhu práce trpí rigiditou a pozitivní hospodářský vývoj bude mít vliv na růst zaměstnanosti až s určitým zpožděním a pokles míry nezaměstnanosti bude pozvolný. S tím jak se firmy naučily šetřit, se totiž toto oživení promítá do **tvorby nových pracovních míst** jen pomalu.

V letošním roce se do kladných čísel v hospodářském růstu dostanou **kromě Kypru** (-4,8 % HDP) a **Chorvatska** (-0,6 % HDP) všechny státy Evropské unie. Nejrychleji (přes 3 % HDP) by měly růst státy **Lotyšsko, Litva a Polsko**. Ještě optimističtější se však prognóza Evropské komise dívá na rok 2015, kdy hospodářský růst mají zaznamenat všechny státy EU bez výjimky. Evropská unie poroste v roce 2015 o 2,0 % HDP a eurozóna o 1,7 % HDP.

Kvůli dezinflačním tendencím z první čtvrtiny letošního roku musela poupravit Evropská komise i **výhled v oblasti inflace**, která by měla v roce 2014 v Evropské unii dosáhnout výše 1,0 % a v roce 2015 1,5 %. Velké rozdíly na trhu práce mezi jednotlivými státy EU budou přetrvávat i v následujících letech. **Míra nezaměstnanosti** však postupně nabývá pozvolný klesající trend ve většině členských států. V roce 2014 by míra

Odhad růstu hrubého domácího produktu a očekávaná inflace v letech 2013 a 2015



Zdroj: Evropská komise - ekonomická prognóza jaro 2014

nezaměstnanosti v EU měla klesnout z 12 % na 11,8 %. Do roku 2015 se počítá s dalším snížením o 0,4 procentního bodu. Velmi problematickou však nezaměstnanost zůstává v jižních státech. V **Řecku a Španělsku** by až v roce 2015 měla být míra nezaměstnanosti nižší než 25 %. Nejnižší míru nezaměstnanosti mají v Rakousku a Německu.

Výhled vývoje klíčových makroekonomických veličin v %

	Česká republika			EU		
	13	14	15	13	14	15
Růst HDP	-0,9	2,0	2,4	0,1	1,6	2,0
Míra nezaměstnanosti	7,0	6,7	6,6	10,8	10,5	10,1
Inflace	1,4	0,8	1,8	1,5	1,0	1,5
Saldo veřejných rozpočtů na HDP	-1,5	-1,9	-2,4	-3,3	-2,6	-2,5
Veřejný dluh na HDP	46,0	44,4	45,8	88,9	89,5	89,2

Zdroj: Evropská komise - ekonomická prognóza jaro 2014

Ekonomika v České republice nabírá pomalu dech a v letošním roce by měla růst dokonce o 2 %. Určitě pozitivní je i vývoj na trhu práce a hlavně očekávané snížení veřejného dluhu v letošním roce, protože tomu není tak dávno, kdy se v prognózách Komise předpokládal **růst veřejného dluhu v ČR** o několik procentních bodů ročně. Saldo veřejných rozpočtů na HDP má mírně rostoucí trend a pro rok 2014 se očekává hodnota v České republice ve výši -1,9 % HDP, v EU -2,6 % HDP.

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2014_spring_forecast_en.htm

Výsledky voleb do Evropského parlamentu

Mezi 22. a 25. květnem proběhly volby do Evropského parlamentu ve všech 28 členských státech EU. Vítězem se stali **evropští lidovci** (EPP), kteří z celkových 751 získali 221 mandátů. O 32 křesel méně obdrželi **socialisté** (S&D). Za nimi pak najdeme **liberály** (59 křesel), **zelené** (52 křesel), **konzervativce a reformisty** (46 křesel), krajní levici (45 křesel) a protiintegrační Evropu svobody a demokracie (38 křesel).

Výsledky na předních pozicích se tak od těch z roku 2009 příliš nemění. Z celkem 736 mandátů tehdy lidovci získali 265 křesel a sociální demokraté 184. **Volební účast se vyšplhala na 43,09 %**, což je o pár desetin více než v roce 2009.

V Česku vyhrálo těsně hnutí ANO (16,13 %), které stejně jako uskupení TOP 09 a STAN (15,95 %) a ČSSD (14,17 %) vyšlou do Evropského parlamentu 4 europoslance. Euroskepticky naladěná strana ODS oproti roku 2009 výrazně ztratila a získala 2 mandáty. Jedno křeslo také obdržela euroskeptická Strana svobodných občanů, která získala 5,24 %. Podrobnější informace o volbách do EP se dočtete v Drobnohledu na str. 7.

<http://www.results-elections2014.eu/en/election-results-2014.html>

<http://www.euractiv.cz/evropske-volby-2009/clanek/euroskepticke-strany-v-eurovolbach-zabodovaly-011866>

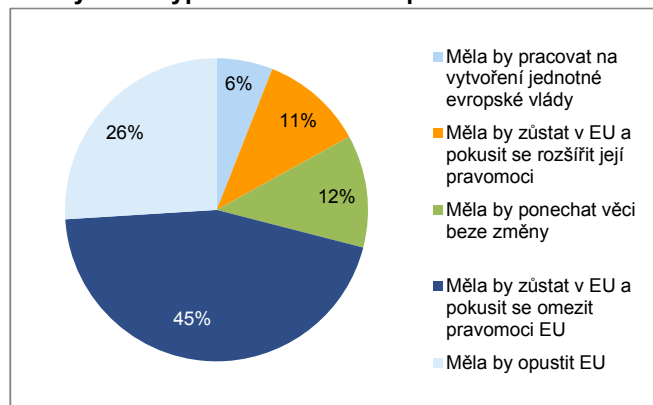
Téměř tři čtvrtiny Čechů chtějí zůstat v Evropské unii

Zůstat v EU si podle průzkumu agentury IPSOS přejí téměř tři čtvrtiny oslovených českých občanů (74 %). I přesto jsou ale Češi považováni za nejméně proevropsky smýšlející národ. Průzkum probíhal ve 12 vybraných členských zemích EU.

Evropskou unii by opustilo 26 % české populace, zbytek si přeje v evropské osmadvacítce zůstat. 45 % ze všech oslovených ale uvedlo, že by v Evropské unii zůstalo – avšak pod podmínkou, že dojde k omezení unijních pravomocí. Podobně smýšlí 29 % Poláků, 26 % Němců a 19 % Maďarů.

Zatímco 33 % Maďarů, 20 % Poláků a 18 % Němců si přeje společnou evropskou vládu, **z Čechů s tím souhlasí jen 6 %** (z celkového počtu respondentů). 11 % všech oslovených Čechů by chtělo, aby došlo k posílení unijních pravomocí a 12 % respondentů vyhovuje současnému status quo.

Jak by měla vypadat dlouhodobá politika ČR?



Zdroj: Průzkum agentury IPSOS

Za **nejvlivnější zemi** v Evropské unii je považováno **Německo**. Uvedlo to 66 % všech respondentů a 54 % Čechů. Za zemi s nejslabší ekonomikou je považováno Řecko, které se již několikátým rokem nachází v hospodářské recesi. Myslí si to 38 % všech respondentů (a 36 % Čechů).

Za **největšího spojence** považují **Češi Slováky** (30 %) a **Němce** (18 %). Naopak za nejslabšího spojence máme Řeky (13 %), Rumuny (8 %) a překvapivě Poláky (6 %).

http://www.ipsos.cz/sites/default/files/Tiskov%C3%A11%20zpr%C3%A1va%20Ipsos_06_05_2014.pdf

<http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/temer-tri-ctvrtiny-cechu-chteji-zustat-v-eu-011800>

EKONOMIKA A EURO

ČR získala díky členství v EU 3,1 bilionu korun

ČR vstoupila do EU před 10 lety. Podle ekonomické studie, kterou si nechala zpracovat vláda, zajistilo Česku členství v EU **o 1,1 p. b. rychlejší ekonomický růst**, než kdyby stálo mimo její struktury. Podle jednoho z autorů dokumentu a ekonomů Aleše Chmelaře si tím **česká ekonomika přišla od roku 2004 kumulativně na 3,1 bilionu korun**.

Studie se také zabývala tím, jak by na tom Česká republika byla, pokud by v minulosti zvolila jiný směr integrace, nebo by se postavila zcela mimo ni. V případě, že **by se česká vláda v roce 2004 rozhodla po vzoru Norska**, které není členem EU, ale jen Evropského hospodářského prostoru (EHP), či Švýcarska, jež volně vstupuje na trh EU na základě bilaterální dohody, pouze plně využívat výhody plynoucí z účasti na vnitřním trhu, musela by počítat s tím, **že se ČR na legislativě k EHP nebude podílet**. Zároveň by rozhodnutí stát mimo integrační proud znamenalo, že se země nebude podílet na dvou nejvýznamnějších politikách EU, kterými je kohezní a zemědělská politika.

Pokud by platil jiný scénář, tedy že **by Česká republika stála zcela mimo EU i její vnitřní trh**, situace by byla podle ekonomů ještě horší. Čeští podnikatelé by prý například ztratili bezbariérový přístup na vnitřní trh, kam směřuje více jak 80 % českého vývozu.

<http://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/aktualne/ekonomicke-prinosy-clenstvi-cr-v-evropske-unii-118295/>

<http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/studie-cr-ziskala-diky-vstupu-do-eu-31-bilionu-korun-011841>

Na boj s krizí dala EU už 1,5 bilionu eur

Přibližně 1,5 bilionu eur (přes 40 bilionů korun, tedy zhruba čtyřicet rozpočtů Česka) vynaložila v letech 2008 až 2012 Evropská unie, aby **odvrátila kolaps finančního systému**. Během finanční krize navíc přijala čtyřicet zákonů a směrnic, které měly finanční sektor stabilizovat. Podle eurokomisaře pro vnitřní trh a služby Michela Barniera přínos těchto opatření daleko převyšuje náklady.

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/na-boj-s-krizi-dala-eu-uz-15-bilionu-eur-vyplatilo-se-to-tvrdi-eurokomisar-barnier-011838>

ENERGETIKA A DOPRAVA

Komise předložila strategii pro snížení emisí CO₂ z nákladních automobilů a autobusů

Právní předpisy, které EU přijala, se prozatím týkaly pouze omezení emisí CO₂ u nových osobních automobilů a dodávek. Nová strategie, kterou nyní představila Evropská komise, se však zabývá **emisemi z těžkých vozidel** (z nákladních

Na boj s krizí dala Evropská unie už 1,5 bilionu korun. - Evropská komise předložila strategii pro snížení emisí oxidu uhličitého z nákladních automobilů a autobusů. - Evropská komise předložila komplexní strategii pro posílení bezpečnosti dodávek energie. - Island prozatím nestáhne svou přihlášku do Evropské unie. - Operační program Výzkum a vývoj pro inovace může přijít až o deset miliard korun.

automobilů a autobusů). Tato vozidla by měla v budoucnu **spotřebovávat méně paliva a produkovat menší množství CO₂**. Jejich emise totiž představují asi čtvrtinu všech emisí ze silniční dopravy a 5 % celkových skleníkových plynů v EU. Komise chce v příštím roce za pomoci nástroje pro počítačovou simulaci (VECTO) **navrhnout právní předpisy vyžadující ověřování, vykazování a sledování emisí CO₂** z nových těžkých nákladních vozidel. Po vstoupení těchto předpisů v platnost by Komise chtěla stanovit povinné limity průměrných emisí CO₂ pro tato vozidla.

Mezi další plány Komise patří také **rozvoj moderní infrastruktury**, inteligentnější tvorba cen za užívání infrastruktury, nebo **jednotné a efektivní zdanění vozidel** ze strany členských států. Komise předpokládá, že by díky strategii mohlo dojít ke snížení emisí CO₂ z nových těžkých vozidel až o 30 %. Návrh nyní poputuje ke schválení do Evropského parlamentu a Rady.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-576_en.htm

Komplexní strategie pro posílení bezpečnosti dodávek energie

Evropská komise na konci května předložila komplexní strategii pro posílení bezpečnosti dodávek energie. Reaguje tak na současnou geopolitickou situaci a na závislost Evropské unie na dovozu energie.

Mezi hlavní opatření, která Komise navrhuje v rámci střednědobého a dlouhodobého zabezpečení dodávek energie patří:

- **Dokončení vnitřního trhu** a doplnění chybějících infrastrukturálních spojení;
- **Diverzifikace dodavatelských zemí a tras;**
- **Posílení nouzových mechanismů** a mechanismů solidarity a ochrana kritické infrastruktury;
- **Zvýšení domácí výroby energie;**
- **Jednotné vystupování** v oblasti vnější energetické politiky a zlepšení koordinace vnitrostátních energetických politik;
- Další **rozvoj energetických technologií;**
- **Zlepšení energetické účinnosti.**

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-606_en.htm

VNĚJŠÍ VZTAHY

Island zatím nestáhne svou přihlášku do EU

Island patří mezi oficiální **kandidátské země EU** od roku 2009. Přihlášku podala tehdejší islandská vláda v reakci na finanční krizi, čímž chtěla pozvednout důvěryhodnost u věřitelů a **stabilizovat měnu po přijetí eura**. Přístupová jednání však byla pozastavena téměř bezprostředně po nástupu nové koaliční vlády v roce 2013, kterou vytvořila Strana nezávislosti

a Pokroková strana. Tyto strany se k členství Islandu v EU staví odmítavě.

Začátkem tohoto roku vláda oznámila, že **stáhne přihlášku do EU**. O tom, zda by Island měl stáhnout svou přihlášku do EU,

chtějí ale rozhodnout lidé. Obyvatelé Islandu uspořádali v březnu a dubnu tohoto roku demonstrace před budovou parlamentu a volali po referendu. Petici požadující referendum podepsalo okolo 55 tisíc lidí a podle průzkumu veřejného mínění by ho uvítala většina Islandčanů. **Islandská vláda v polovině května prohlásila, že stáhnutí přihlášky do EU odsune na později**. To však neznamená, že je konání referenda zaručeno.

V EU Office se domníváme, že Island řady EU v brzké době nerozšíří. Důvodem je nechuť klíčového rybolovného průmyslu podřizovat se společné rybolovné politice EU, která by pro islandské rybáře znamenala příliv evropské konkurence.

http://ec.europa.eu/enlargement/countries/detailed-country-information/iceland/index_en.htm

<http://www.euractiv.cz/vnejsi-vztahy/clanek/island-zatim-nestahne-svou-prihlasku-do-eu-011822>

KOHEZNÍ POLITIKA

OP pro výzkum může přijít až o 10 miliard

Původní odhady hovořily o tom, že Operačnímu programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpl) **hrozí nedočerpání evropských prostředků ve výši až 7,5 miliard korun**. Podle ministra školství Marcela Chládky ale bude ztráta pravděpodobně vyšší – může dosáhnout až 10 miliard.

Ministr sdělil, že se jeho rezort pokusí ztrátu snížit, a to o 4 miliardy. Pomoci by měl například **individuální přístup k velkým projektům**, častější vypisování výzev či zjednodušení metodiky pro žadatele o dotace. Rezortu se rovněž podařilo vyjednat navýšení prostředků pro podporu pražských vysokých škol. Z OP VaVpl je **podporováno i šest velkých vědeckých center**. Potíže s čerpáním jsou podle ministra Chládky způsobeny například zákonem o veřejných zakázkách.

Do gesce ministerstva patří i **Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost**, v němž v minulosti hrozilo riziko nedočerpání až 1,9 miliard korun. Podle Chládky se však podařilo vyhlásit výzvy za 1,39 miliardy a pokud vše půjde podle plánu, finální ztráty by měly být minimální.

Operační program Výzkum a vývoj pro inovace se s problémy potýká prakticky již od začátku **programovacího období 2007-2013**. Nálepku problémového programu se bohužel nepodařilo odstranit žádnému vedení ministerstva.

<http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/xxxxx>

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/operacnim-program-pro-vyzkum-muze-prijit-az-o-deset-miliard-011801>



Zastoupení Evropské komise v ČR naplňuje Měsíčník EU aktualit příspěvky do rubriky „Sloupek Komise“. V červnovém čísle se věnuje tématu veřejné konzultace ke strategii Evropa 2020. Měla by mít Evropa jednotnou strategii pro hospodářský růst? Ve kterých oblastech hospodářské politiky je společný postup evropských zemí nejpříznivější? Měla by Evropa svůj růst opřít spíše o vzdělání či o úsporu energií? To jsou některé z otázek, na které hledá Komise odpovědi prostřednictvím veřejné konzultace.



VEŘEJNÁ KONZULTACE KE STRATEGII EVROPA 2020

Strategii Evropa 2020 schválila Evropská rada na jaře roku 2010 jako růstovou strategii pro evropskou ekonomiku v období 2010–2020. Tato strategie představuje nástupce tzv. Lisabonské strategie, která určovala hospodářskou reformní agendu Evropské unie v období 2000–2010.

Proklamovaným cílem strategie Evropa 2020 je dosažení hospodářského růstu, jenž bude založen na principech znalostní ekonomiky, bude udržitelný a bude podporovat sociální i územní soudržnost. V rámci strategie bylo definováno pět kvantifikovaných cílů, kterých by Evropská unie chtěla dosáhnout do roku 2020. Jedná se o:

ZAMĚSTNANOST	Dosažení 75% zaměstnanosti obyvatelstva ve věku 20–64 let.
INOVACE	Investice do vědy a výzkumu alespoň na úrovni 3 % HDP.
KLIMA/ENERGIE	Snížení emisí CO ₂ o 20 %. Zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů na 20 %. Zvýšení energetické účinnosti o 20 %.
VZDĚLÁVÁNÍ	Podíl dětí předčasně ukončujících vzdělání pod 10 %. Alespoň 40 % mladé generace s vysokoškolským vzděláním.
BOJ S CHUDOBOU	Snížení počtu osob ohrožených chudobou o 20 milionů.

Na základě těchto evropských cílů si každý členský stát stanoví cíl na národní úrovni, a to v závislosti na své výchozí situaci i na ambicích, které ten který stát s daným cílem spojuje.

Například Česká republika byla při určování svých cílů ambicióznější než EU v oblasti předčasného ukončení školní docházky (cíle ČR je 5,5 %), naopak v oblasti energie z obnovitelných zdrojů (13 %) či podílu vysokoškoláků (32 %) si zvolila cíl pod úrovní cíle evropského.

Plnění národních cílů není až na výjimky legislativně závazné. Závazek ze strany členských států je veskrze politický – je na každé zemi, jaké úsilí směřování ke svým cílům věnuje a jaká opatření pro to zvolí.

V roce 2014 se Evropská komise rozhodla ohlédnout se za dosavadním fungováním strategie Evropa 2020. Pro přezkum strategie nahrává několik důvodů.

Za prvé, strategie Evropa 2020 se blíží do svého poločasu – má tedy smysl se poučit z dosavadního fungování a případně upravit strategii pro zbývající období do roku 2020. Za druhé, od zrodu strategie došlo ke změně ekonomického kontextu – zatímco strategie vznikala v roce 2009 uprostřed akutní hospodářské krize, v současnosti evropská ekonomika nastupuje cestu

zřejmě trvalejšího oživení, které si žádá i větší důraz na kvalitu hospodářského růstu.

Podstatné je i to, že se v roce 2014 mění i složení vrcholných orgánů Evropské unie – s příchodem nového Evropského parlamentu

a nové Evropské komise vyvstává i přirozená potřeba revize současného stavu a optimálního nastavení politik.

Přezkum strategie Evropa 2020 zahájila Evropská komise vypracováním analýzy fungování strategie v jejích prvních letech ([Jak pokračuje Evropa 2020](#)).

Hlavní součástí přezkumu je však veřejná konzultace ke strategii Evropa 2020. Jejím cílem je získat ohlasy přímo od členských států ohledně smysluplnosti této strategie, zkušenostech veřejné správy, zájmových organizací i samotných občanů s touto strategií. Na základě této zpětné vazby chce Evropská komise připravit návrhy na úpravu strategie tak, aby maximálně podporovala růst a konkurenceschopnost evropské ekonomiky v pokrizovém období. Návrhy Evropské komise bude projednávat Evropská rada na svém jarním zasedání v březnu 2015.

Veřejná konzultace probíhá od 5. května do 31. října 2014. Všichni, kdo mají zájem, se jí mohou zúčastnit prostřednictvím zodpovězení několika otázek na internetové adrese:

http://ec.europa.eu/europe2020/public-consultation/index_cs.htm.

Dotazník je v češtině a je možné ho vyplnit on-line nebo zaslat emailem.



V rubrice Informační servis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů Evropské unie, které jsou doplňovány dalšími významnými událostmi typu mezinárodních summitů se světovými velmocemi apod.

Agenda jednání těchto klíčových orgánů je s ohledem na její maximální aktuálnost připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na těchto odkazech:

<http://europa.eu/newsroom/calendar/>; <http://gr2014.eu/events/>.

Zasedání klíčových institucí EU

4. – 5. 6. 2014	Brusel, Belgie
- Summit G7	
5. – 6. 6. 2014	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace e energetiku	
5. – 6. 6. 2014	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní záležitosti	
12. 6. 2014	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro životní prostředí	
13. 6. 2014	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku	
16. – 17. 6. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov	
19. 6. 2014	Lucemburk, Lucembursko
- Euroskupina	
19. – 20. 6. 2014	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele	
20. 6. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro ekonomické a finanční záležitosti	
23. 6. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zahraniční záležitosti	
24. 6. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro všeobecné záležitosti	
26. – 27. 6. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Evropské rady	
1. – 3. 7. 2014	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	

Zdroj: www.europa.eu, <http://gr2014.eu/events/>, přístup ke dni 28. 5. 2014



V červnovém vydání Měsíčníku EU aktualit se v rubrice „Drobnohled“ podrobněji věnujeme výsledkům voleb do Evropského parlamentu, které se konaly ve všech 28 členských státech v termínu 22. - 25. května 2014. Vítězem se stali evropští lidovci (EPP). Volební účast se vyšplhala na 43,09 %, což je o pár desetín více než ve volbách v roce 2009. Celkově letošní volby do Evropského parlamentu nepřinesly žádná zásadní překvapení.

EVROPSKÉ VOLBY - ZÁSADNÍ PŘEKVAPENÍ SE NEKONALO

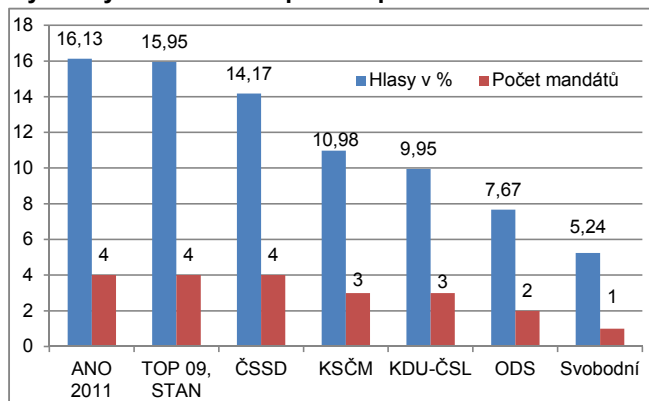
Na další období 5 let bylo ve volbách do Evropského parlamentu konaných 22. – 25. května 2014 voleno 751 nových evropských poslanců (respektive 750 poslanců a 1 předseda). Od výsledků těchto voleb se očekávalo, že budou vyhrávat euroskeptické strany a že budou tyto volby poznamenány nízkou volební účastí. V některých členských zemích tomu tak opravdu bylo, pokud se však podíváme na výsledky za celou Evropskou unii, tolik nového tyto květnové volby zase nepřinesly.

Volby v České republice se nesly v duchu velmi nízké účasti. Pokud v roce 2009 při posledních volbách do Evropského parlamentu bylo odevzdáno 27,5 % platných hlasů, letos to bylo téměř o 10 procentních bodů méně. Jestli to bylo způsobeno nezájmem, nepochopením, euroskepticismem, či se k tomu přidala i povětšinou prázdná hesla jednotlivých stran, by bylo asi na delší analýzu. I přes určité očekávání odklonu od proevropského zaměření nebyla podpora tradičních nebo nových euroskeptických stran nijak výrazná.

Do Evropského parlamentu se dostalo sedm stran. První tři místa obsadily proevropské strany. Počty platných hlasů jim vynesly po 4 poslaneckých křeslech. S těsným náskokem před druhým uskupením TOP 09 a Starostové vyhrálo hnutí ANO 2011. Na třetím místě se umístilo ČSSD. Po třech mandátech získala KSČM a KDU-ČSL, dva ODS a jeden Strana svobodných občanů.

Nad hranicí 1 % (a tedy se ziskem 30 Kč za každý odevzdaný platný hlas) se umístily Česká pirátská strana, Strana zelených, Úsvit a Strana zdravého rozumu.

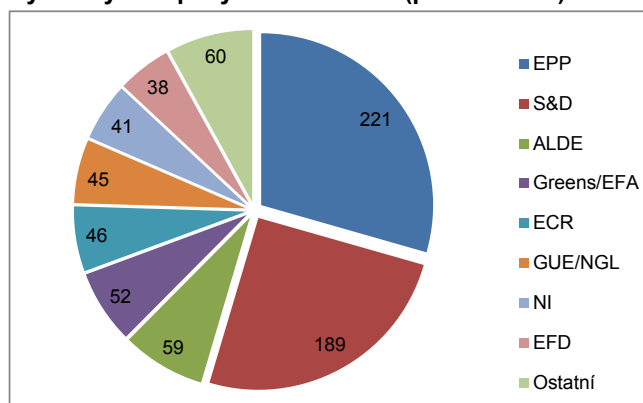
Výsledky voleb do Evropského parlamentu v ČR



Zdroj: ČSÚ

Jak však dopadly volby do europarlamentu za celou Evropskou unii? Rozložení jednotlivých skupin sdružujících europoslance zůstalo zachováno. Propad však zaznamenala pravicová

Výsledek evropských voleb 2014 (počet křesel)



Zdroj: TNS/Scytl ve spolupráci s Evropským parlamentem, stav k 3.6.2014

strana EPP, která ztratila oproti předchozímu období více jak 50 křesel. Prvenství však této straně stále zůstává, otázka však je, jak se budou dařit sestavovat koalice.

EPP	Evropská lidová strana
S&D	Skupina progresivní aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu
ALDE	Aliance liberálů a demokratů pro Evropu
Greens/EFA	Zelení/Evropská svobodná aliance
ECR	Evropská konzervativní a reformní skupina
GUE/NGL	Evropská sjednocená levice a Severská zelená levice
NI	Nezařazení poslanci
EFD	Evropa Svobody a Demokracie
Ostatní	Nově zvolení poslanci, kteří nepatří k žádné z politických skupin bývalého Parlamentu ani k nezařazeným poslancům.

Stejně jako rozložení se neměnila i volební účast. Tak jako před pěti roky i letos přišlo k volbám za celou Evropskou unii něco málo přes 43 % voličů. Nejvyšší volební účast (zhruba 90%) zaznamenali v Belgii a Lucembursku, nejnižší byla naopak v České republice, kde přišla necelá pětina, a na Slovensku s 13% účastí.

Kam se bude kormidlo Evropské unie otáčet v dalších letech, se teprve ukáže, určitou změnu však mohou naznačovat i vítězství euroskeptických stran v západních státech jako třeba ve Francii, Spojeném království nebo Dánsku.

Tomáš Kozelský, EU Office ČS



V červnovém Měsíčníku EU aktualit se v hlavním tématu věnujeme pokračování analýzy o Visegrádské čtyřce. [V minulém čísle](#) jste se mohli dočíst, jaký ekonomický dopad mělo členství v EU pro země V4. V aktuálním vydání se zaměříme na hlavní výhody plynoucí zemím V4 z jejich členství v EU, jaké jsou jejich klíčové výzvy do budoucna a věnujeme se také populačním trendům v zemích Visegrádské čtyřky.

VISEGRÁDSKÁ ČTYŘKA - 10 LET ČLENSTVÍ V EU (II.)

HLAVNÍ VÝHODY ČLENSTVÍ V EU PRO ZEMĚ V4

Vnitřní trh

Vstupem do EU se podnikům ze zemí Visegrádské skupiny otevřely nové obchodní možnosti, když získaly přístup k vnitřnímu trhu s **více než 500 miliony spotřebitelů**. Vzhledem k rostoucí exportní dynamice v uplynulé dekádě u všech států V4 (viz výše) lze konstatovat, že vnitřní trh byl pro země V4 jednoznačně přínosem.

Ačkoli byl vnitřní trh se zbožím formálně již saturován, stále zůstává prostor pro prohloubení vnitřního trhu službami, když v některých oblastech setrvávají protekcionistické překážky (např. v dopravě).

Otevření pracovního trhu podnítilo (třebaže se zpožděním) vlnu migrace pracovní síly z V4 s následně **pozitivními dopady na nezaměstnanost v regionu**. Země V4 rovněž profitovaly z liberalizace trhů, zejména dříve monopolizovaná odvětví (např. energetika, telekomunikace a letectví) se musela otevřít konkurenci, což mělo pozitivní efekt na koncové spotřebitele.

Finanční odvody a dotace

Členství v EU přineslo zřejmé finanční výhody především méně rozvinutým zemím, a to v podobě programů dotací z fondů Evropské unie.

Kohezní politika, která je zaměřena na zmírnění regionálních rozdílů v Evropské unii, byla v této souvislosti nejdůležitějším institutem – alespoň co se týče rozpočtu. V minulém rozpočtovém období 2007-2013 bylo přiděleno zemím V4 **celkem 130,9 miliard eur** (v průměru 2,8 % ročního HDP) na realizaci rozvojových projektů.

Infrastrukturní projekty spotřebovaly největší část z prostředků EU fondů, následovány na druhém místě projekty z oblasti životního prostředí a na třetím místě podporou malých a středních podniků a investic do výzkumu a vývoje.

Nejzřejmější byl pozitivní vliv těchto dotací v Polsku, kde v době finanční krize pomohly vyšší veřejné investice výrazně zamezit recesi v roce 2009.

V našem reportu [„Kohezní politika a ostatní finanční programy EU v letech 2014-20“](#) jsme došli k závěru, že alokace prostředků z fondů EU pro nastávající programovací období by mohla dosáhnout úrovně „Marshallova plánu“ pro tento region. Částka vyhrazená pro země Visegrádské skupiny činí pro roky 2014-20 **celkem 135,4 miliard eur**.

Vyčíslili jsme pozitivní vliv kohezní politiky na růst hrubého domácího produktu – pokud budou prostředky z fondů Evropské unie využity efektivně na investice podněcující hospodářský rozvoj, pak by se roční míra růstu hrubého domácího produktu měla **zvýšit o 0,3 procentního bodu** v případě **České republiky** až **o 0,7 procentního bodu v Maďarsku**, v Polsku a na Slovensku by měl průměrný příspěvek k hospodářskému růstu činit díky čerpání fondů Evropské unie okolo 0,5 procentního bodu.

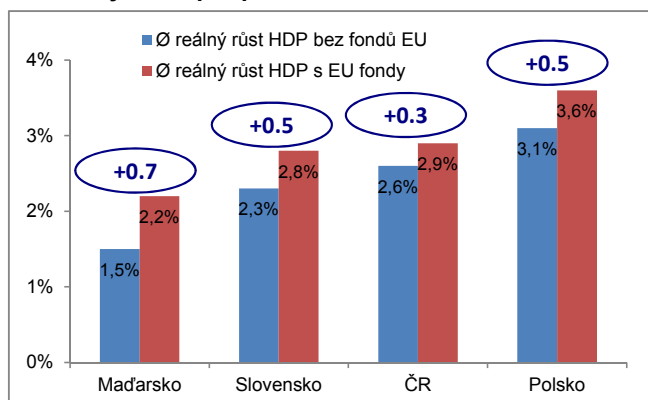
Společná zemědělská politika (SZP) pomáhá zlepšit finanční situaci zemědělců v zemích V4 a umožňuje jim vykonávat zemědělskou činnost v horských a méně produktivních oblastech. Ačkoli před vstupem zemí V4 do EU bylo odvětví zemědělství charakterizováno nedostatečnou kapitalizací a zastaralými technologiemi, dnes patří podnikání v zemědělství mezi ziskové odvětví s nízkým rizikem.

Kromě produkce potravin jsou také velmi podporovány venkovské oblasti, a to zejména pro svou nabídku rekreačních aktivit a estetické hodnoty. Proto je také **oblast venkova** jednou z částí společné zemědělské politiky a finanční prostředky jsou zde směřovány do oblastí cestovního ruchu, řemesel a kultury. Celková alokace společné zemědělské politiky pro země V4 na **období 2014-2020 činí 57,4 mld. eur**.

Ostatní evropské programy: Vedle dotací na kohezní politiku a společnou zemědělskou politiku získávají země V4 finanční prostředky také z jiných evropských programů.

Mezi nejvýznamnější z těchto programů patří **Horizont 2020**, který je zaměřen na investice do výzkumu a vývoje, dále program **CEF – Nástroj pro propojení Evropy**, jež podporuje dopravní, energetické a telekomunikační projekty, a také **Erasmus**, který umožňuje výměnu studentů a učitelů v rámci celé EU.

Průměrný roční příspěvek fondů EU k růstu HDP



Zdroj: Evropská komise, EU Office Česká spořitelna

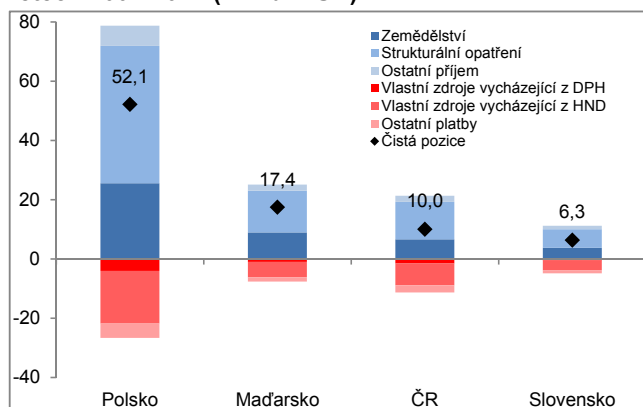
Pozitivní čistá pozice vůči společnému rozpočtu EU

Ve všech státech Visegrádské čtyřky příjmy z Evropské unie do národních rozpočtů vysoce převyšují národní příspěvky do společné kasy Evropské unie, **čistá pozice těchto států tak je pozitivní** a byla v kladných číslech vždy od přistoupení do EU v roce 2004.

Hlavní zdroj příjmů z rozpočtu Evropské unie připadá na strukturální fondy (kohezní politiku) s podílem, který se pohybuje mezi **55,8 % v Maďarsku a 59,1 % v České republice**.

Na druhé straně 2/3 odvodů do evropského rozpočtu tvoří **platby z vlastních zdrojů** odvozených z výše hrubého národního důchodu členských států.

Kumulativní čistá pozice zemí V4 vůči rozpočtu EU v letech 2004-2012 (v mld. EUR)



Zdroj: Evropská komise

Kumulativní čistá pozice zemí V4 vůči rozpočtu EU v letech 2004-2012 (v mld. EUR)

	Čistá pozice	Zemědělství	Strukturální opatření	Ostatní příjem	Vlastní zdroje vycházející z DPH	Vlastní zdroje vycházející z HND	Ostatní platby
Polsko	52,1	25,5	46,4	6,8	-4,1	-17,8	-4,8
Maďarsko	17,4	9,0	14,0	2,1	-1,0	-5,2	-1,5
ČR	10,0	6,6	12,6	2,1	-1,6	-7,4	-2,4
Slovensko	6,3	3,7	6,3	1,2	-0,6	-3,2	-1,1

Zdroj: Evropská komise

Klíčové výzvy

Finanční krize ukázala, že „stará“ kritéria zaměřující se na udržení veřejných financí na rozumné úrovni jsou neefektivní. Letos splní všechny státy V4 „starý“ schodek ve výši **3 % HDP**. Nová fiskální pravidla definovaná v balíčku šesti opatření tzv. Six-pack a později zesílená ve Fiskálním paktu však stanovila ještě ambicióznější cíle.

Podle nich musí mít státy strukturální deficit **ve výši 0,5 % nebo 1 % HDP** (v závislosti na výši zadlužení daného státu) a postupně snižovat nadměrné veřejné zadlužení, pokud toto překročí 60 % HDP (to se týká pouze Maďarska).

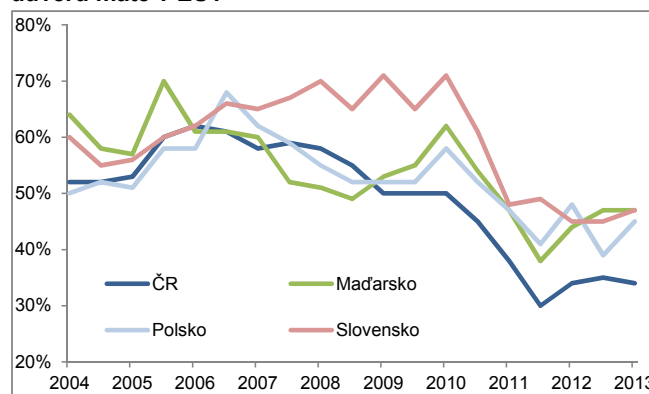
Ze zemí V4 ratifikovaly **Fiskální pakt** Slovensko, Polsko a Maďarsko (na jaře roku 2012). Česká republika se rozhodla k jeho ratifikaci až v březnu 2014. Fiskální pakt by měl zajistit větší obezřetnost v sestavování rozpočtu. Především by měl bránit vládám v dobrých časech mít vysoké výdaje a během poklesu nebudou vlády tlačeny k přílišnému utahování opasků.

Přestože se státy Visegrádu zavázaly přijmout euro, **zatím se členem eurozóny stalo jen Slovensko**. V ostatních zemích to není příliš aktuální téma a nedá se očekávat, že by euro v nejbližší době přijaly. Dlouhodobé přínosy plynoucí z otevřenosti ekonomik států V4 a jejich exportní orientace na

státy patřící do eurozóny jsou nicméně velmi silnými faktory k přijetí eura. V krátkodobém horizontu lze však některá negativa a rizika vstupu do eurozóny jen těžko přehlédnout.

Momentálně ani **Česká republika, Polsko či Maďarsko** nevytváří optimální měnovou politiku s eurozónou. Rovněž je

Podíl odpovědí "Spíše věřím" na otázku: "Jak velkou důvěru máte v EU?"



Zdroj: Eurobarometer

potřeba přihlédnout k novým rizikům spojeným s dluhovou krizí a potřebou přispět do Evropského stabilizačního mechanismu.

Spory o ESM dokonce vedly k pádu vlády Radičové na Slovensku v roce 2011. Podle našich odhadů se příspěvky do tohoto záchranného evropského fondu mohou pohybovat **mezi 12,4 miliardy eur v případě Maďarska až po 45,9 miliard v případě Polska**. Příspěvky do ESM ale můžeme spíše považovat za finanční aktiva (investice), zatímco veřejnost toto vnímá spíše jen jako náklady.

Očekávaný kapitálový přírůstek zemí V4 do ESM

mid. EUR	Kapitálový příspěvek	Splacený kapitál	Záruky
Polsko*	45,9	5,2	40,7
ČR*	14,4	1,6	12,8
Maďarsko*	12,4	1,4	11,0
Slovensko	5,8	0,7	5,1

Zdroj: ESM, ECB, Česká spořitelna EU Office; *Odhad EU Office České spořitelny za předpokladu, že eurozóna = aktuální EU18 + ČR, Maďarsko a Polsko; Kapitálový příspěvek = splacený kapitál + záruky

V současné době fiskální konsolidace představují fondy EU jeden z mála zdrojů fiskálních a investičních stimulů v zemích V4. Velkou výzvou pro státy je, aby se snažily finanční prostředky z fondů EU využívat co nejefektivněji. Ke konci roku 2013 se ze zemí V4 v programovacím období 2007-2013 **podařilo pouze Polsku vyčerpat dvě třetiny (67,9%) přidělených prostředků z fondů EU**.

Maďarská míra absorpce je průměrná (59,3%), Slovensko (52,6%) a Česká republika (51,1%) už jsou na tom s čerpáním o něco hůře. Pokud se má situace v oblasti čerpání evropských finančních prostředků co nejdříve zlepšit, je třeba, aby došlo k výraznému snížení byrokracie, k zavedení transparentních

procesů při výběru jednotlivých projektů a k navázání užší regionální spolupráce mezi zeměmi.

Bankovní unie je další projekt, kterého se povinně účastní všechny země eurozóny, včetně Slovenska. Dobrovolná je účast pro členy EU, kteří stojí mimo eurozónu. Polsko, Maďarsko a Česká republika se rozhodly zůstat mimo, protože jejich bankovní sektor je zdravý a pevný, a proto by tyto země - alespoň ve střednědobém horizontu - nevyužívaly finanční mechanismy pomoci. Nicméně, je důležité, že tyto země neblokují jednání o bankovní unii a jsou aktivně zapojeni do diskuze na úrovni EU.

Česká republika, Slovensko a Maďarsko patří mezi malé až středně velké členy EU. Pokud chtějí prosazovat své zájmy na úrovni EU, je třeba, aby vytvořily koalici se svými přirozenými partnery – ostatními zeměmi V4. Všechny země V4 mají dohromady 64,4 milionů obyvatel (více než má Spojené království); v Radě EU má pouze Německo a Francie silnější postavení (odvozené od počtu obyvatel). V Evropském parlamentu mají pak země V4 dohromady (se 106 poslanci) ještě silnější pozici než Německo s 96 poslanci.

Další velkou výzvou pro společnou evropskou budoucnost je potenciální střet dvou protichůdných tendencí, které jsou primárně spojeny se současnou **dluhovou krizí a přijatými opatřeními**.

Tato opatření na jedné straně vedou k přirozenému urychlení evropského integračního procesu, ale na straně druhé jsou nepopulární mezi občany, což vede k silnější podpoře euroskeptických politických stran. Podobný vývoj je zřejmý i v regionu zemí V4. Evropská unie byla na svém vrcholu popularity v průběhu prvních několika let po rozšíření EU v roce 2004. Od roku 2008, kdy začala finanční krize, můžeme **pozorovat klesající trend popularity EU**, což lze do značné míry přičíst úsporným opatřením a globálnímu zpomalení ekonomiky.

POPULAČNÍ TRENDY V ZEMÍCH V4

Populace v centrální Evropě: obecné trendy

V zemích střední a (jiho)východní Evropy, které se členskými státy EU stávaly postupně v letech 2004, 2007 a 2013, žije **99 milionů obyvatel** a z toho 64 milionů v zemích V4, což představuje téměř 13 % všech obyvatel Evropské unie. Největším (z pohledu počtu obyvatel) ze států V4 je s 38 miliony obyvatel Polsko.

Nejméně obyvatel žije na Slovensku (5,4 mil.). V ČR i v Polsku populace během posledních let vzrostla, naproti tomu počet obyvatel v Maďarsku klesá. Ve státech střední a (jiho)východní Evropy, stejně jako prakticky v celé Evropě, **klesá porodnost a prodlužuje se pravděpodobná doba dožití**. Ve všech státech V4 je úhrnná plodnost pod evropským průměrem, tedy pod hodnotou 1,6 dítěte na jednu ženu.

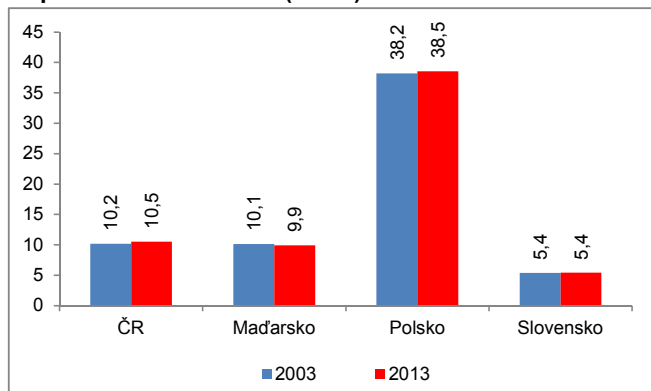
Nejnižší úhrnná plodnost ze států V4 je v Polsku (1,3 dítěte na jednu ženu).

Naděje dožití (střední délka života) ve státech Visegrádské čtyřky je sice také pod průměrem Evropské unie, ale životní úroveň se v těchto státech za posledních 20 let zlepšuje. Napomáhá tomu **snížování průmyslového znečištění**, zvyšování kvality potravin, přístup k lepší lékařské péči, stejně jako klesající počet pracovníků vykonávající těžkou manuální práci.

Naděje dožití ve státech Visegrádu je nejvyšší v České republice. **Střední délka českých žen** je 80 let a mužů 74 let. Nejnižší je naopak v Maďarsku (ženy: 78 let; muži: 71 let).

V následujících letech nepříznivě se vyvíjející porodnost a zvyšující se střední délka života povede ke stárnutí populace.

Populace ve státech V4 (v mil.)



Zdroj: Eurostat

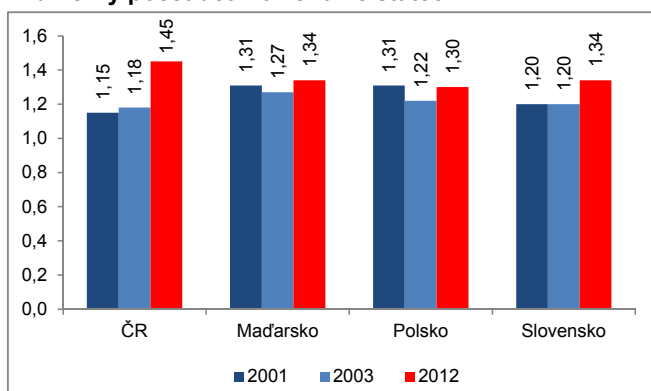
Vzroste počet osob ve starším věku (tzv. stárnutí shora) a naopak poklesne počet produktivních obyvatel (stárnutí zdola), což bude mít negativní dopad na veřejné rozpočty.

Důležitou roli ve vývoji počtu a složení populace ve střední a (jiho)východní Evropě hraje i **mezinárodní migrace a regionální mobilita**. Ve většině zemí střední a (jiho)východní Evropy byl během posledních dvacet let migrační přírůstek (rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých) kladný.

Maďarsko mělo pozitivní migrační saldo v důsledku imigrace etnických Maďarů ze sousedních zemí (zejména Rumunsko, Srbsko a Ukrajina). Na Slovensku je **migrační přírůstek** také kladný, zatímco v případě Polska se značný počet obyvatel v důsledku hledání práce vystěhovává do západních zemí Evropské unie.

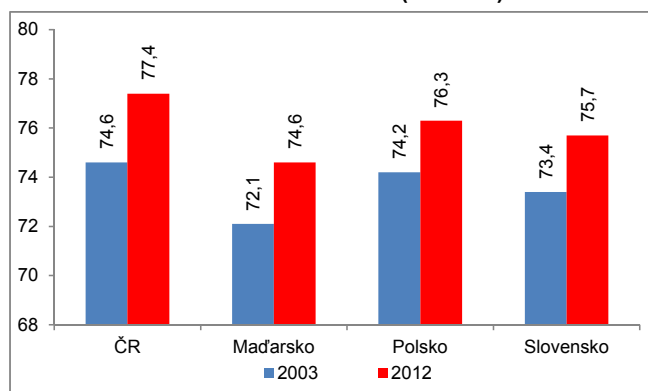
Na vývoj migrace měl bezesporu vliv **pád železné opony** a v dalších letech (2004, 2007, 2013) i rozšiřování Evropské unie. Tyto události umožnily lepší přístup na trh práce západoevropských zemí.

Průměrný počet dětí na ženu ve státech V4



Zdroj: Eurostat

Střední délka života ve státech V4 (v letech)



Zdroj: Eurostat

K vyšší mobilitě vedly též socioekonomické změny (hospodářský růst, zvyšující se počet vysokoškolských studentů studujících v zahraničí, moderní zdravotní péče atd.) vzniknuvší před a po vstupu mezi státy Evropské unie.

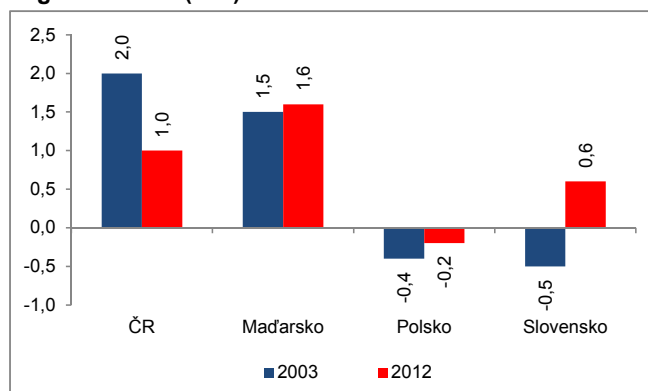
Hlavními státy z Visegrádské čtyřky vyvážejícími pracovní sílu bylo **Polsko a Maďarsko**. Někteří z těchto migrantů odešli ze svých rodných zemí nadobro.

Někteří se však vrátili i třeba z důvodu probíhající hospodářské krize, která postihla obzvláště tvrdě státy jako Španělsko, Itálie, Řecko, ale taky Spojené království a Irsko, kam proudily vlny emigrantů.

Už dnes dochází ve státech střední a východní Evropy ke stárnutí populace, **vzhledem k nepříznivému demografickému vývoji** se toto stárnutí bude do budoucna ještě zvyšovat. Výsledkem bude mimo jiné také snižující se podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva.

Přistěhovalectví tak začne nabývat ještě většího významu než je tomu dnes. Snahou států tak bude získávat vzdělané imigranty v produktivním věku.

Migrační saldo (v %)



Zdroj: Eurostat

Téma

Z důvodu nepřipravenosti států nalákat a udržet si tyto migranty, lze předpokládat, že nedostatek pracovních sil povede k poklesu hospodářské výkonnosti.

V4 v geopolitickém kontextu

Od pádu železné opony se **geopolitická situace** a role Visegrádských států v Evropě zásadně změnila. Rozpad Sovětského svazu a rozpuštění Varšavské smlouvy umožnilo těmto státům vstup do NATO. **Česká republika, Maďarsko a Polsko** se členy NATO staly v březnu 1999, Slovensko se připojilo v roce 2004.

Probíhající geopolitické změny na konci devadesátých let vedly k dalšímu rozšíření EU. Tři neutrální státy **Rakousko, Finsko a Švédsko** se v roce 1995 staly členskými státy EU. Proti tomuto rozšíření měl námitky na konci studené války tehdejší Sovětský svaz. K největšímu rozšíření EU došlo v roce 2004 o státy V4, baltské státy, Slovinsko, Kypr a Maltu, následované

v roce 2007 Bulharskem a Rumunskem a v roce 2013 zatím nejnovějším členem EU, Chorvatskem.

Členství jak v NATO, tak i EU pomohlo státům Visegrádu se ekonomicky integrovat se svými západními sousedy a do transatlantického bezpečnostního společenství. V důsledku toho se účastnily i některých misí, např. v Iráku nebo Afganistánu. Členství v NATO vedlo také k další regionální integraci. Všechny **státy Visegrádu spolupracují při zadávání veřejných zakázek** v oblasti obrany. Plánují zřídit společné bojové skupiny. Maďarské letectvo např. kryje vzdušný prostor Slovinska.

Z geopolitického hlediska dokázalo Polsko z členství v EU a NATO profitovat nejvíce. Je to jediný stát regionu, který je schopen jednat na více či méně stejné úrovni s Francií a Německem a provádět zahraniční politiku. Takzvaný **Výmarský trojúhelník** (volný spolek těchto tří zemí) podporuje dále jejich vzájemnou spolupráci a konzultace na vládní úrovni.

ZÁVĚREČNÉ SHRUTÍ

Země V4 jsou 10 let po vstupu do EU ekonomicky silnější a významnější. Jejich průměrný roční růst hrubého domácího produktu se zvýšil zhruba o 1 procentní bod díky členství v Evropské unii. Export těchto zemí roste třikrát rychleji než export zemí EU15. Visegrádská skupina se stala nyní čtvrtým největším vývozcem EU28.



Během 10letého členství v Evropské unii došlo k silné konvergenci příjmů vůči vyspělejším zemím Evropské unie. Ukazatel **HDP na obyvatele** zemí Visegrádské čtyřky, měřeno standardem kupní síly, vzrostl ze 49 % EU15 v roce 2003 na 65 % v loňském roce.

Tři ze čtyř zemí V4 (Slovensko, Polsko a Česká republika) si výrazně polepšily v **hodnocení kvality života**, přičemž Česká republika dokonce předčila i Itálii a Spojené království. Na základě srovnání průměrného růstu v zemích V4 s růstem některých konvergujících evropských států v minulosti odhadujeme, že členství v Evropské unii zvýšilo za uplynulou dekádu v zemích V4 průměrný roční růst o zhruba 1 p. b.

Členství v EU rozšířilo **vývozní příležitosti** zemí V4, z nichž tři (CZ, HU, SK) patří mezi pět nejvíce otevřených ekonomik EU28. Země Visegrádské skupiny překonaly výrazným způsobem staré členské státy v exportní výkonnosti: v posledních deseti letech rostly jejich exporty třikrát rychleji než exporty ve starých členských státech.

Visegrádská čtyřka se v současné době zařadila na čtvrté místo mezi exportéry EU28 (v porovnání s šestou příčkou v 2003) a stala se tak silným hráčem mezi evropskými vývozcí. Předním exportně orientovaným odvětvím zemí V4 se stal **automobilový průmysl**. Zatímco ještě před deseti lety vyprodukovala V4 méně aut než Francie, Španělsko, Spojené království a Itálie, nyní je V4 druhým největším producentem v Evropské unii hned za Německem.

Z rozšíření EU vylétly i staré členské země. Visegrádská skupina s 64 miliony obyvatel nabízí obdobnou velikost trhu jako Francie či Itálie, co se týče počtu spotřebitelů, a jako země Beneluxu, z pohledu spotřebních výdajů za zboží (230 miliard eur). **Vývozy** ze starých členských států do zemí V4 strmě vylétly, když rostly dvakrát rychleji než jejich celkový export.

Pro udržení **konvergence v oblasti příjmů** a další využívání výhod plynoucích z členství v EU musí Visegrádská skupina posunout výrobu do oblastí s vyšší přidanou hodnotou, využít více možnosti exportu služeb a zlepšit kvalitu institucí, aby vylétly efektivněji prostředky z fondů EU.

V budoucnu čeká všechny země Visegrádské skupiny **stárnutí populace**, což povede ke snížení počtu obyvatel produktivního věku. Pokud země V4 neučiní ve střednědobém horizontu dostatečné kroky k nalákání pracovní síly ze zahraničí, lze očekávat, že snížená nabídka na trhu práce povede v celém regionu k výraznému zpomalení potenciálního růstu HDP.

Rubrika Průvodce podnikáním je součástí poradenského programu „Průvodce podnikáním v zahraničí“, který nabízí EU Office České spořitelny. V rámci programu poskytujeme zdarma našim klientům z řad malých a středních podniků informace, jak úspěšně expandovat do zahraničí a jaké je zde čeká podnikatelské prostředí. Více informací naleznete: www.csas.cz/eu. V červnovém Měsíčníku EU aktualit Vás blíže seznámíme s podnikatelským prostředím Portugalska.



PORTUGALSKO

Základní údaje

Oficiální název	Portugalská republika
Počet obyvatel	10 813 834 (2013)
Rozloha	90 090 km ²
Měna	Euro (od 1. 1. 1999)
Úřední jazyk	portugalština

Zdroj: Eurostat

Portugalsko se nachází na západě Pyrenejského poloostrova. Skládá se z 18 distriktů a dvou autonomních oblastí (Azory a Madeiry). Jediným pevninským sousedním státem je Španělsko.

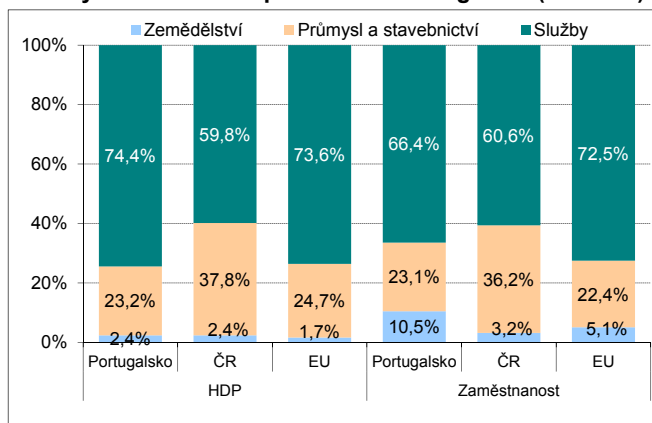
Zákonodárnou moc má jednokomorový parlament, sestávající se z 230 poslanců volených na 4 roky. Prezident je volen dvoukolovým většinovým systémem, tím současným je Aníbal Cavaco Silva. Nejvyšší výkonnou moc má vláda – aktuálním premiérem je sociální demokrat Pedro Passos Coelho.

Struktura hospodářství a zahraniční obchod

Podíl zemědělství na tvorbě HDP tvoří v Portugalsku 2,4 % a pracuje zde 10,5 % pracovní síly, což představuje ve srovnání s EU zhruba dvojnásobek. Z evropského hlediska typická je naopak situace v průmyslu – pracuje v něm 23,1 % pracovníků produkujících 23,2 % HDP, tedy přibližně stejně jako v EU. Dominantním sektorem jsou služby, kde pracuje 66,4 % pracovní síly, vytvářející 74,4 % HDP.

Hlavními exportními partnery Portugalska jsou Španělsko (22,7 %), Německo (12,4 %) a Francie (11,9 %). Vyváží se hlavně zemědělské produkty, potraviny, víno, ropné produkty a chemické výrobky. Dovoz tvoří převážně zemědělské výrobky, chemikálie a přepravní zařízení.

Sektory národního hospodářství – Portugalsko (ČR a EU)



Zdroj: Eurostat, data za rok 2013

Hlavními dovozci jsou stejně jako v případě vývozu Španělsko (22,7 %), Německo (12,4 %) a Francie (11,9 %).



Makroekonomický výhled

Od druhé poloviny roku 2013 je patrné, že se portugalské HDP vrací na růstovou trajektorii. Silný nárůst domácí poptávky se projevil skrze zlepšení soukromé spotřeby i silnější investice do hrubého fixního kapitálu firem. V roce 2013 se portugalská ekonomika propadla „pouze“ o 1,4 %. Pro další roky se očekává mírný růst, letos 1,2 % a napřesrok 1,5 %.

Jedním z obrovských problémů Portugalska je vysoké zadlužení veřejného sektoru – pohybuje se okolo 125 % HDP.

Základní makro ukazatele	2012	2013 ^e	2014 ^e	2015 ^e
Růst HDP (%)	-3,2	-1,4	1,2	1,5
Míra nezaměstnanosti (%)	15,9	16,5	15,4	14,8
Inflace (%)	28	0,4	0,4	1,1
BÚ plat. bilance (% HDP)	-2,2	0,4	1,0	1,4
Saldo veř. financí (% HDP)	-6,4	-4,9	-4,0	-2,5
Veřejný dluh (% HDP)	124,1	129,0	126,7	124,8

Zdroj: Evropská komise; ^e - odhad

Trh práce

Míra nezaměstnanosti kvůli slabé ekonomice v roce 2013 poklesla na průměrných 16,5 % a trend mírného vzestupu osob bez práce bude pokračovat i letos. Problémem portugalské ekonomiky jsou rovněž vysoké pracovní náklady (zejména v porovnání s produktivitou práce).

Cenová hladina je v Portugalsku vyšší než v České republice, což se odráží také ve vyšších průměrných mzdách. Například u zpracovatelského průmyslu jsou náklady práce v Portugalsku o 15 % vyšší než v tuzemské ekonomice.

Základní ukazatele trhu práce		
Míra nezaměstnanosti (duben 2014)	15,2 %	
Produktivita práce k Ø EU (2013)	64,3 %	
Minimální měsíční mzda (2014)	565,8 EUR	
Ø měsíční náklady práce v odvětvích (2013)	Portugalsko	ČR
Zpracovatelský průmysl	1 702 €	1 473 €
Velkoobchod a maloobchod	1 849 €	1 519 €
Doprava a skladování	2 547 €	1 494 €
Ubytování, stravování, pohostinství	1 410 €	984 €
Informační a komunikační činnosti	3 833 €	2 848 €

Zdroj: Statistické úřady Portugalska a ČR, Eurostat

Průvodce podnikáním

Nejnižší náklady práce jsou v zemi na Pyrenejském poloostrově v odvětví Ubytování, stravování a pohostinství (1 410 eur) a jedny z nejvyšších jsou ve výrobě a rozvodu elektřiny (5 061 eur).

Základy pracovního práva

Pracovní smlouva se uzavírá písemně. Zkušební doba se pohybuje od 15 dní u krátkodobých smluv na dobu určitou až po 240 dní na manažerských pozicích. V roce 2013 prošel zákoník práce poměrně výraznou úpravou, směřující zejména k větší flexibilitě trhu práce. Pracovní doba činí 40 hodin týdně. Práce přesčas je povolena v maximálním rozsahu 175 respektive 150 hodin ročně a zaměstnanci za ní náleží příplatek nad rámec mzdy.

Základy obchodního práva

Společnost s ručením omezeným vyžaduje alespoň dva zakládající členy, kteří dají dohromady minimální základní kapitál ve výši 5 tisíc eur.

Pro založení akciové společnosti je potřeba alespoň pět akcionářů (fyzických či právnických osob) a základní kapitál ve výši alespoň 50 tisíc eur. Tato společnost musí být registrována v Obchodním registru.

Právní forma	Minimální kapitál
Společnost s ručením omezeným - LDA	5 000 EUR
Akciová společnost – SA	50 000 EUR
Veřejná obchodní společnost - SNC	-
Komanditní společnost – SC	-
Společnost jednotlivce - EIRL	-
Evropská společnost – SE	120 000 EUR

Zdroj: Ministerstvo hospodářství Portugalska

Hlavní daně a vedlejší náklady práce

Základní sazba korporátní daně je od 1. ledna 2014 stanovena na 23 %. Pro další roky se počítá s dalším snížením základní sazby daně z příjmu právnických osob. Na prvních 15 000 eur zdanitelného zisku malých a středních podniků se uplatňuje snížená 17% daň.

Daň z příjmu fyzických osob je progresivní, má 5 pásem a několik přírážek. Nejvyšší 48% pásmo je pro osoby s příjmy nad 80 000 eur ročně. Nad 250 000 eur je další 5% solidární přírážka.

Základní sazba DPH činí 23 %. Snížená 13% sazba se vztahuje hlavně na potraviny a 6% daň je cílená na knihy, léčiva, farmaceutika, noviny, ubytování a veřejnou dopravu. Pro účely zdravotního a sociálního zabezpečení odvádí zaměstnanec 11 % své mzdy a zaměstnavatel 23,75 % z měsíční hrubé mzdy zaměstnance.

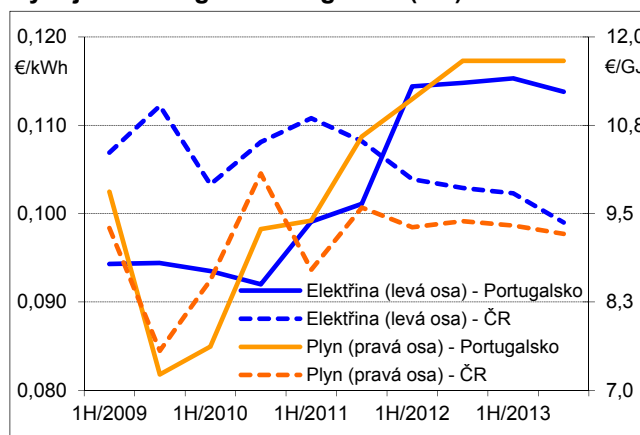
Daň/odvod	Sazba
Korporátní daň	23 %
Daň z příjmu jednotlivců	14,5 % / 28,5 % / 37 % / 45 % / 48 %
Sociální zabezpečení (zaměstnanec)	11 %
Sociální zabezpečení (zaměstnavatel)	23,75 %
DPH (základní sazba / snížené sazby)	23 % / 13 % / 6 %

Zdroj: webové stránky Ministerstva financí Portugalska

Energetika

Boom ceny elektřiny pro velkoobdoběte na pobřeží Atlantiku začal v roce 2011, kdy meziroční nárůsty dosáhly téměř 10 %, o rok později 15 %.

Vývoj cen energií – Portugalsko (ČR)



Zdroj: Eurostat, tarify pro velkoobdoběte bez DPH

Vývoj cen plynu je však ještě divočejší, po 20% meziročních propadech přišel nárůst o skoro 30 % v roce 2010. V posledních letech se však ceny plynu i elektřiny stabilizovaly. Velkoobdoběte mohou aktuálně pořídit kilowatt hodinu elektřiny za 11 eurocentů a gigajoul plynu za 11,7 eur.

Portugalsko nemá žádné jaderné elektrárny, 47 % elektřiny vyrábí z obnovitelných zdrojů a z téměř 30 % se spoléhá na zemní plyn, který putuje především z Alžírsko. Portugalská energetika je z více než 77 % závislá na dovozu, což je 7. nejvyšší hodnota v EU.

Investiční pobídky

Portugalsko láká investory mj. na investice do automobilového sektoru, ICT, obnovitelné energie a biotechnologií. Za to nabízí např. bezúročné půjčky, možnost částečného odpuštění dluhu, vyjmutí z některých daňových povinností, granty na školení zaměstnanců, proplacení části nákladů na vytvoření nového pracovního místa a snížené či odpuštěné sociální příspěvky pro absolventy. Některé pobídky mohou být ještě výhodnější, pokud budou cílit mimo oblast hlavního města Lisabonu.

Copernicus je evropský program pro pravidelné sledování a monitorování subsystémů Země, atmosféry, oceánů a kontinentálních ploch. Jeho cílem je poskytovat spolehlivé, ověřené a zaručené informace na podporu širokého spektra environmentálních a bezpečnostních aplikací a rozhodnutí. Program je součástí okruhu 1a: Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost VFR EU 2014-2020. Sedmiletý rozpočet pro Copernicus činí 4,291 mld. eur (v běžných cenách).



COPERNICUS

Copernicus - systém pro pozorování planety Země - je součástí okruhu 1a: Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost víceletého finančního rámce EU na období 2014-2020. Jeho celkový rozpočet pro následujících sedm let činí 4,291 mld. eur (v běžných cenách). Copernicus je nástupcem programu GMES (Global Monitoring for Environment and Security).

Hlavními cíli programu jsou:

- monitorování životního prostředí, civilní ochrany a bezpečnosti Země;
- socioekonomický přínos, využívání pozorování Země v aplikacích a službách;
- podpora evropského kosmického průmyslu.

Systém Copernicus obsahuje tři základní složky:

- **Služby** v oblasti monitorování atmosféry, mořského prostředí, území, změn klimatu, krizového řízení a bezpečnosti;
- **Kosmická složka**, která slouží pro pozorování oblastí uvedených v prvním bodě z vesmíru;
- **Složka „in situ“** (latinsky na místě), která zajišťuje koordinovaný přístup k pozorování služeb uvedených v prvním bodě skrze instalace čidel umístěných ve vzduchu, v moři a na zemi.

Jednotlivé složky by měly být v průběhu sedmiletého programovacího období vhodně propojeny, aby byla zajištěna jejich plná funkčnost.

Finanční prostředky budou použity především na pokrytí nákladů na rozvoj, spuštění a údržbu programu a vytvoření služeb:

1. Monitorování atmosféry

Náplní je zajištění vysoké kvality ovzduší v Evropě, otázka globálního (celosvětového) složení atmosféry atd.

2. Monitorování mořského prostředí

Poskytuje informace o stavu oceánů a moří, monitoruje odpadní toky, mořské prostředí, mořské zdroje, pobřežní a polární regiony apod.

3. Monitorování území

Služba poskytuje informace o využívání půdy, změně klimatu, krajinném pokryvu a kryosféře, monitorování lesů, vegetace a přírodních zdrojů. Zabývá se také podporou v oblasti zemědělství, energetiky, infrastruktury nebo životního prostředí.

4. Změny klimatu

Nabízí informace vedoucí k podpoře přizpůsobování se změnám

klimatu. Služba zahrnuje klimatické analýzy a předpovědi týkající se strategie přizpůsobení a zmírnění dopadů změn klimatu.

5. Podpora krizového řízení

Hlavním smyslem je včasná reakce na různé katastrofy, nebezpečí způsobená počasím, úmyslné či neúmyslné katastrofy, jež zavinil člověk, humanitární katastrofy. Služba se ale také zabývá prevencí a obnovou činností po katastrofálních událostech.

6. Bezpečnostní služba

Zabývá se podporou řešení problémů v oblasti civilní bezpečnosti, snaží se předejít krizím, zaměřuje se na připravenost a rychlou schopnost reakce (např. při kontrole vnějších hranic), na podporu vnější činnosti Evropské unie apod.



Na složku služeb a složku „in situ“ bude z rozpočtu vyčleněno 897,415 milionů eur, na kosmickou složku pak 3 394,065 milionů eur. Komise může finanční prostředky dle potřeby přesunout z jedné kategorie do druhé, ale přesouvané prostředky by měly být max. do výše 10 % celkového přiděleného rozpočtu.

Na program Copernicus spolupracují Evropská komise spolu s agenturou **ESA (Evropská kosmická agentura)** a jednotlivými členskými státy.

Hlavními uživateli jsou orgány a instituce EU, evropské, vnitrostátní, regionální nebo místní orgány, které mají pověření provádět a monitorovat veřejné služby nebo politiky v daných oblastech. **Dalšími uživateli** mohou být např. vysoké školy či jiné výzkumné a vzdělávací instituce, komerční a soukromí uživatelé nebo např. charitativní organizace. V České republice je za koordinaci programu zodpovědný Národní sekretariát GEO/Copernicus.

Copernicus by měl přispět k vybudování **Globální soustavy systémů pozorování Země** (tzv. GEOSS), která je vyvíjena v rámci Skupina pro pozorování Země (GEO).

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje vybrané ekonomické ukazatele všech 28 členských zemí Evropské unie. Zahrnují srovnatelná data z oblasti trhu práce (míra nezaměstnanosti, náklady práce k průměru EU v podnikatelské sféře B-N, produktivita práce k průměru ČR), či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, průměrné úročení hypoték, ceny elektřiny k průměru EU 1000-2500 kWh). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat a ECB.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Meziroční inflace				Míra nezaměstnanosti				Náklady práce k ø EU			
	I-14	II-14	III-14	IV-14	Q2-13	Q3-13	Q4-13	Q1-14	2010	2011	2012	2013
Belgie	1,1	1,0	0,9	0,9	8,4	8,4	8,5	8,5	148,5	148,6	149,6	150,4
Bulharsko	-1,4	-2,1	-2,0	-1,3	12,9	12,8	13,1	13,1	121,5	121,9	122,8	123,7
ČR	0,3	0,3	0,3	0,2	6,9	6,9	6,7	6,7	34,6	35,3	36,7	39,1
Dánsko	0,8	0,3	0,2	0,5	6,8	7,2	6,8	n/a	120,4	115,9	116,1	115,1
Německo	1,2	1,0	0,9	1,1	5,3	5,3	5,2	5,1	79,1	72,6	67,0	n/a
Estonsko	1,6	1,1	0,7	0,8	8,2	8,3	8,6	n/a	89,3	89,4	88,4	87,5
Irsko	0,3	0,1	0,3	0,4	13,7	12,8	12,2	11,9	133,3	134,2	134,0	132,4
Řecko	-1,4	-0,9	-1,5	-1,6	27,4	27,6	27,4	n/a	73,6	73,4	73,1	73,7
Španělsko	0,3	0,1	-0,2	0,3	26,2	26,1	25,8	25,4	28,6	28,4	27,8	26,4
Francie	0,8	1,1	0,7	0,8	10,3	10,3	10,2	10,4	25,9	26,0	26,5	27,4
Chorvatsko	0,4	-0,2	-0,1	-0,1	16,9	17,6	17,4	17,4	37,9	38,1	38,2	38,8
Itálie	0,6	0,4	0,3	0,5	12,1	12,3	12,5	n/a	134,8	134,7	135,5	137,4
Kypr	-1,6	-1,3	-0,9	-0,4	15,7	16,4	16,9	16,9	121,5	120,7	120,4	122,1
Lotyšsko	0,5	0,5	0,3	0,8	11,7	11,7	11,6	n/a	34,9	35,2	36,0	36,6
Litva	0,2	0,3	0,4	0,3	12,1	11,5	11,0	11,2	20,4	20,0	18,6	18,0
Lucembursko	1,5	0,8	0,8	0,9	5,8	5,9	6,0	6,1	34,7	34,5	34,0	33,1
Maďarsko	0,8	0,3	0,2	-0,2	10,4	10,1	9,2	n/a	121,6	123,7	124,4	125,9
Malta	0,9	1,6	1,4	0,5	6,5	6,5	6,7	6,8	152,6	152,3	155,4	156,2
Nizozemsko	0,8	0,4	0,1	0,6	6,7	7,0	7,0	7,2	13,4	14,3	15,1	15,4
Rakousko	1,5	1,5	1,4	1,6	4,7	4,9	5,0	n/a	44,0	44,6	44,9	44,7
Polsko	0,6	0,7	0,6	0,3	10,5	10,2	10,0	9,7	152,8	152,5	151,5	151,5
Portugalsko	0,1	-0,1	-0,4	-0,1	17,0	16,1	15,4	15,2	97,2	97,3	97,2	97,9
Rumunsko	1,2	1,3	1,3	1,6	7,3	7,3	7,3	7,2	123,7	123,7	126,3	133,8
Slovinsko	0,9	0,2	0,6	0,5	10,5	9,8	9,7	9,7	54,2	55,7	57,6	57,8
Slovensko	0,0	-0,1	-0,2	-0,2	14,3	14,3	14,2	13,9	53,9	54,8	55,3	56,4
Finsko	1,9	1,6	1,3	1,3	8,1	8,1	8,3	8,4	68,6	71,1	74,0	75,7
Švédsko	0,2	0,1	-0,4	0,3	8,0	7,9	8,0	n/a	119,4	119,4	121,5	121,7
UK	1,9	1,7	1,6	:	7,7	7,5	7,1	n/a	42,1	41,8	41,5	41,4
EU	0,9	0,8	0,6	0,8	10,9	10,8	10,7	10,5	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Produktivita k ø ČR				Průměrné úročení hypoték				Ceny elektřiny k ø EU			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	1H-13	2010	2011	2012	2013
Belgie	259,6	257,1	266,6	282,3	n/a	n/a	n/a	n/a	121,0	122,1	116,1	111,5
Bulharsko	33,3	35,2	38,2	40,0	9,7	8,8	8,3	7,8	45,2	43,5	43,9	42,5
ČR	100,0	100,0	100,0	100,0	5,2	4,5	4,0	3,6	118,9	119,0	113,2	109,4
Dánsko	286,5	283,0	295,4	313,5	3,7	4,0	3,4	n/a	164,5	167,6	160,6	153,3
Německo	204,8	204,5	211,0	224,3	3,8	4,0	3,2	2,8	146,2	143,2	140,7	149,2
Estonsko	83,5	85,4	91,1	98,8	3,9	3,7	3,1	2,9	55,2	53,0	55,2	65,4
Irsko	279,5	283,2	293,2	n/a	3,1	3,5	3,3	3,4	118,2	125,3	131,8	135,9
Řecko	156,9	151,0	156,0	159,4	3,8	4,7	3,6	3,2	57,2	56,5	61,2	67,7
Španělsko	184,1	181,7	190,4	n/a	2,6	3,5	3,4	3,2	111,7	116,4	120,5	114,4
Francie	237,2	235,3	244,0	258,5	4,3	4,4	4,4	3,9	82,7	81,7	78,4	80,8
Chorvatsko	97,1	95,7	100,5	104,8	n/a	n/a	n/a	n/a	62,2	60,8	68,8	69,6
Itálie	211,2	207,5	210,5	222,6	2,8	3,6	4,3	3,9	89,2	86,8	94,3	93,2
Kypr	147,2	145,7	153,9	157,6	4,6	5,3	5,5	5,4	106,1	114,9	138,5	122,5
Lotyšsko	70,4	75,4	83,3	89,2	7,4	4,7	3,8	3,8	57,6	61,1	61,6	59,3
Litva	73,9	79,5	84,9	91,6	6,0	4,2	3,3	2,7	66,5	65,2	62,9	66,0
Lucembursko	599,0	599,5	614,3	n/a	2,2	2,5	1,4	2,2	105,5	95,7	92,2	87,2
Maďarsko	84,7	83,6	82,2	85,2	10,5	10,5	11,9	10,2	94,3	87,4	80,8	69,1
Malta	130,8	128,2	131,3	138,4	3,7	3,6	3,6	3,5	110,0	103,2	97,5	94,0
Nizozemsko	229,6	225,4	230,6	n/a	4,6	4,6	4,3	3,9	52,9	55,0	56,1	55,3
Rakousko	n/a	n/a	n/a	n/a	3,1	3,4	3,2	2,9	117,8	113,8	109,1	110,2
Polsko	76,3	76,8	80,4	85,5	7,1	7,0	7,4	6,2	80,3	78,2	75,1	71,5
Portugalsko	115,6	112,9	116,0	124,6	3,4	4,8	4,8	4,2	100,7	102,6	110,2	109,3
Rumunsko	43,6	45,2	45,6	51,8	11,7	9,5	8,0	8,3	57,6	56,8	53,4	62,3
Slovinsko	122,4	122,4	122,7	n/a	3,5	4,0	3,6	3,4	92,7	87,1	85,8	90,8
Slovensko	94,6	95,9	100,4	106,0	5,6	5,2	5,2	4,5	97,7	98,1	95,1	89,9
Finsko	239,6	241,7	251,3	266,6	2,1	2,6	2,2	2,2	94,1	100,7	95,7	94,2
Švédsko	259,0	270,3	289,8	307,7	2,4	3,9	3,5	2,9	113,0	116,2	109,2	106,9
UK	198,6	195,6	215,2	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	83,9	84,1	92,4	90,5
EU	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

